
FOLKETINGET

Europaudvalget EU-konsulenten

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 25. juni 2008

Europa-Parlamentets Retsudvalg fremlægger udkast til betænkning om Parlamentets deltagelse i retssager

Europa-Parlamentets Retsudvalg har i februar 2008 fremlagt et udkast til betænkning, som kommer med forslag til, hvordan Europa-Parlamentet bedre kan varetage sine interesser i retssager¹. Ifølge udvalget bør Parlamentets position dels styrkes ved at Europa-Parlamentet får mulighed for at føre sager ved de nationale domstole for at forsvare institutionens prærogativer, dels ved at forbedre Parlamentets muligheder for at deltage i sager ved EF-Domstolen.

Europa-Parlamentets deltagelse i nationale retssager

Ifølge betænkningssudkastet viser en undersøgelse, som Europa-Parlamentet selv har foretaget, at de nationale parlamenter i de fleste EU-lande kan gå til domstolene for at forsvare deres og deres medlemmers interesser. Ifølge udvalget bør Europa-Parlamentet gives tilsvarende muligheder for at deltage i sager ved de nationale domstole. Udvalget henviser til, at der allerede er etableret et samarbejde mellem Europa-Parlamentet og en række landes retsmyndigheder. Udvalget ønsker at udbrede dette samarbejde til alle EU-landes retsinstanser.

Som et eksempel på en national retssag, hvor Europa-Parlamentet kunne spille en rolle nævnes i udkastet sager om forskelsbehandling mellem medlemmer af nationale parlamenter og medlemmer af Europa-Parlamentet.

¹ Udkast til betænkning af 28. februar 2008 om beskyttelse af Europa-Parlamentets prærogativer ved nationale domstole (2007/2205(INI)). Europa-Parlamentets udvalg for Konstitutionelle Anliggender har den 11. april udarbejdet et udkast til udtalelse, med forslag til ændringer af betænkningen (2007/2205(INI)).

I Danmark er der ikke nogen praksis for, at Folketinget som institution deltager i retssager ved de danske domstole, som vedrører Folketingets prærogativer eller enkelte medlemmers interesser. Der findes heller ingen særlige bestemmelser om Folketingets deltagelse i sådanne sager.

Europa-Parlamentets styrkede deltagelse i sager ved EF-Domstolen

Europa-Parlamentet foreslår også en styrkelse af institutionens beføjelser i sager ved EF-Domstolen.

Udkastet til betænkning gennemgår **Europa-Parlamentet nuværende beføjelser** i sager ved EF-Domstolen:

- Ifølge EF-traktaten kan Europa-Parlamentet anlægge **annulationsøgsmål**² ved Domstolen til prøvelse af lovligheden af enhver EU-retsakt. Europa-Parlamentet opnåede først denne søgsmålsadgang ved Nicetraktaten, hvor institutionen dermed blev sidestillet med Kommissionen og Rådet. I modsætning til tidligere behøver Europa-Parlamentet nu ikke længere at godtgøre, at det har en særlig interesse i en sag, dvs. at sagen vedrører Europa-Parlamentets prærogativer.
- Europa-Parlamentet kan også – på lige fod med Kommissionen og Rådet - anlægge såkaldte **passivitetssøgsmål**³, hvis institutionen finder, at en anden EU-institution har undladt at træffe en afgørelse. Den slags sager er dog meget sjældne.
- Europa-Parlamentet kan også benytte sig af muligheden for at afgive indlæg for EF-Domstolen i **præjudicielle sager**⁴, men kun når sagen vedrører fortolkningen af en retsakt, der er vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure, dvs. hvor Europa-Parlamentet er medlovgiver sammen med Rådet⁵.
- Endelig indeholder EF-traktaten en særlig procedure ved EF-Domstolen, som benyttes meget sjældent, nemlig muligheden for at EU-institutionerne, herunder Parlamentet, kan anmode Domstolen om at

² Jf. EF-traktatens artikel 230, stk. 2.

³ Jf. EF-traktatens artikel 232.

⁴ Denne type sager er beskrevet i EF-traktatens artikel 234.

⁵ Jf. artikel 23 i Domstolens procesreglement.

afgive udtalelser⁶. om internationale aftalers overensstemmelse med EU's' traktater

Europa-Parlamentet har derimod **ikke** mulighed for at anlægge **traktatbrudssager**⁷ mod EU's medlemsstater.

Retsudvalget foreslår på den baggrund, at Europa-Parlamentets deltagelse i EU-retssagerne bl.a. styrkes ved, at:

- Kommissionen opfordres til at **tage hensyn til Europa-Parlamentets eventuelle anmodninger om at indlede traktatbrudssager** mod medlemsstater, der overtræder Parlamentets prærogativer. I den forbindelse anmodes Kommissionen om at sørge for, at Parlamentet altid modtager en **skriftlig begrundelse**, når en opfordring til at anlægge sag mod et land ikke efterkommes. *Der er derimod ikke tale om at Europa-Parlamentet udstyres med en særskilt søgsmålsret, endsige med en ret til at sende åbningsskrivelser til medlemsstaterne. Denne søgsmålsadgang tilkommer ifølge traktaten⁸ alene Kommissionen og medlemsstaterne.*
- statuten for EF-Domstolen ændres, således at **Europa-Parlamentet kan deltage i alle præjudicielle sager**, hvor institutionens prærogativer enten direkte eller indirekte er på spil. *I dag gælder det - jf. ovenfor - kun, når sagen vedrører en retsakt vedtaget efter fælles beslutningsprocedure.*
- det undersøges, om den model i traktaten, der indebærer, at Europa-Parlamentet kan anmode EF-Domstolen om en udtalelse om en international aftales forenelighed med EF-traktaten kan anvendes på udtalelser om national rets overholdelse af traktaten. *Det bemærkes, at EF-Domstolen ikke kan træffe afgørelse om nationale reglers forenelighed med EU-retten, men alene om fortolkningen af EU-retten i en konkret sag.*
- Europa-Parlamentets forretningsorden ændres, så **formanden for Parlamentets Retsudvalg udpeges som repræsentant for Europa-Parlamentet** i alle retssager, hvor Parlamentets prærogativer er omtvistet. *I dag tilkommer denne opgave Parlamentets formand.*

⁶ 3f. EF-traktatens artikel 300, stk. 6.

⁷ Denne mulighed er reguleret i EF-traktatens artikel 226 og 227.

⁸ Jf. EF-traktatens artikel 226 (Kommissionen) og 227 (medlemsstaterne).

Udkastet til betænkning er på dagsordenen for Europa-Parlamentets
Plenarmøde den 8. juli 2008.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(Tlf. 3611)